

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Katedra pedagogiky a psychologie

Studijní program: Bakalářský studijní program

Studijní obor: Učitelství odborných předmětů

**HISTORIE ISŠ V KLATOVECH Z HLEDISKA
PROFILU ŠKOLY/ ABSOLVENTA**

**HISTORY OF ISŠ IN KLATOVY ACCORDING
TO SCHOOL/ STUDENT**

Bakalářská práce: 09-FP-KPP-100

Autor:

Ing. Jitka Průchová

Podpis:

Adresa:

Plánice 333

340 34 Plánice

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Josef Horák, CSc.

Konzultant: Ing. Dana Haviárová

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
45	9	1	2	14	1

V Liberci dne: 26. 11. 2010

zadání

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne:

Jitka Průchová

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala panu Doc. PaedDr. Josefu Horákovi, Csc. za odborné vedení bakalářské práce, za jeho obrovskou ochotu a cenné rady a také paní Ing. Daně Haviarové za poskytnuté konzultace. Dále bych chtěla poděkovat rodičům a blízkým za jejich trpělivost a podporu.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá historií Integrované střední školy v Klatovech. Poskytuje profil školy od jejího založení až po současnost. Hlavní část práce je věnována oboru oděvnictví. Zahrnuje obecné informace o odívání včetně historie odívání, o vyučovacích programech oboru oděvnictví na ISSŠ, zejména o provedených změnách ve ŠVP v rámci kurikulární reformy školství, o školních projektech a aktivitách. Dále poskytuje přehled o absolventech oboru oděvnictví, jejich uplatnění na trhu práce a s tím související přehled podniků vhodných pro absolventy oboru. Poslední část této práce se zabývá otázkou zániku oboru oděvnictví na ISSŠ. Vyhodnocení je provedeno na základě podkladů z výročních zpráv školy, dále na základě dotazníků od absolventů vzdělávacího oboru a rozhovorů s vyučujícími.

Abstract

The thesis is oriented to history of Integrated High School in Klatovy. It provides school profile since its inception until today. Basic part of work directs department of clothing industry. Work includes generally information about clothes and history of that, about educational programs this department at ISSŠ, especially about executed changes in school educational programs within curricular reform of educational system, about school projects and activities. Furthermore work provides survey of school leavers, their employment and also survey of textile factory which are convenient for them. Last part of work is oriented to question about extinction of a clothing department at ISSŠ. The evaluation is realized based on information from annual reports of a school and based on information from questionnaires by school leavers and based on interview with teachers.

Die Zusammenfassung

Die Bachelorarbeit befasst sich mit der Geschichte der Integrierten Mittelschule in Klatovy (ISŠ). Sie liefert ein Profil der Schule von ihrer Gründung bis zur Gegenwart. Der Hauptteil der Arbeit ist der Fachrichtung Bekleidungswesen gewidmet und enthält allgemeine Informationen über das Bekleidungswesen, einschließlich seiner Geschichte, über Lehrprogramme der Fachrichtung Bekleidungswesen an der ISŠ, insbesondere über die Änderungen im Lehrplan, die im Rahmen der Reform des Bildungswesens vorgenommen wurden und über Schulprojekte und Aktivitäten der ISŠ. Weiter bietet sie einen Überblick über die Absolventen der Fachrichtung Bekleidungswesen, ihrer Durchsetzung am Arbeitsmarkt und die damit verbundene Übersicht geeigneter Betriebe für die Absolventen. Der letzte Teil dieser Arbeit beschäftigt sich mit der Auflösung der Fachrichtung Bekleidungswesen an der ISŠ. Die Auswertung erfolgt auf der Grundlage von Daten aus den jährlichen Berichten der Schule, sowie von Fragebögen von Absolventen des Ausbildungsbereiches und Interviews mit Lehrern.

Klíčová slova

ISS Klatovy, oděvnictví, rámcové vzdělávací programy, kurikulární reforma, textilní a oděvní průmysl

Key Words

ISS Klatovy, clothing industry, global educational program, curricular reform, textile and clothing industry

Die Schlüsselwörter

ISS Klatovy, Bekleidungswesen, Rahmenbildungsprogramme, Reform, Textil- und Bekleidungsindustrie

Obsah

Úvod.....	10
Teoretická část.....	11
1. Historický vývoj Integrované střední školy v Klatovech.....	11
1.1. Historický vývoj Integrované střední školy v Klatovech.....	11
1.2. Současná situace na Integrované střední škole v Klatovech.....	13
2. Historie textilního průmyslu a odívání.....	17
3. Obor oděvnictví na ISS v Klatovech.....	19
3.1. Rámcové vzdělávací programy.....	20
3.1.1. Klíčové kompetence.....	22
3.1.2. Odborné kompetence.....	23
3.2. Učební plány.....	24
3.2.1. Porovnání učebního plánu vzdělávacího oboru oděvnictví před a po kurikulární reformě.....	24
3.3. Školní akce, skupinové práce, projekty.....	26
4. Textilní a oděvní podniky v plzeňském kraji	28
Praktická část.....	31
5. Zpracování dotazníků.....	32
5.1. Obecná část dotazníku.....	32
5.2. Část dotazníku zaměřená na vztah absolventů k textilu.....	33
5.3. Část dotazníku zaměřená na vzdělávací obor oděvnictví.....	35
6. Názor pedagogů na výsledky dotazníků absolventů.....	41
7. Závěr.....	43
8. Použitá literatura.....	45

Seznam použitých zkratk a symbolů

ISS.....	Integrovaná střední škola
ŠVP.....	školní vzdělávací program
RVP.....	rámcový vzdělávací program
IKT.....	informační a komunikační technologie

Úvod

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolila historii ISS v Klatovech s podrobnějším zaměřením na obor oděvnictví. Jedním z důvodů, byl ten fakt, že jsem absolventkou oboru oděvnictví na této škole a také na základě zkušeností z pedagogické praxe. Od doby ukončení mého studia došlo k řadě změn na ISS. Největší změna však nastane ve školním roce 2010/ 2011, kdy bude naposledy zahájeno vyučování pro vzdělávací obor oděvnictví.

Zlom v textilním průmyslu za poslední roky přinesl zvrát pro samotnou průmyslovou výrobu, ale i pro střední odborné školy a střední odborná učiliště v tomto směru zaměřené. Otázkou tedy je, zda byl tento zvrát hlavním důvodem pro ukončení oboru oděvnictví na ISS, případně jaký další aspekt to mohl způsobit. Cílem této práce je tedy zjistit příčinu, proč došlo k zániku oboru oděvnictví na ISS v Klatovech.

První část práce bude zaměřena na historii odborného školství, zejména na historii ISS v Klatovech a historii textilního a oděvního průmyslu všeobecně.

Další část bude věnována vzdělávacímu oboru oděvnictví. Profil tohoto oboru bude představen s podrobnějším zaměřením se na školní vzdělávací programy a jejich změny v rámci kurikulární reformy, na školní aktivity a projekty studentů ISS v Klatovech. Průřez vzdělávacím oborem oděvnictví doplní informace o uplatnění absolventů na trhu práce a přehled textilních podniků plzeňského kraje, kde se škola nachází.

Praktická část této práce bude navazovat na informace o vzdělávacím oboru oděvnictví. Podklady pro vypracování praktické části budou získány formou dotazníků (ankety) určených absolventům a pomocí rozhovorů s vyučujícími v tomto oboru.

Teoretická část

1. Historický vývoj Integrované střední školy v Klatovech

1.1. Historický vývoj Integrované střední školy v Klatovech

Prvopočátky zřízení učňovského školství v Klatovech spadají již do šedesátých let 19. století. Škola se však potýkala v té době s řadou situací, které nedokázala řešit a následkem byl její zánik. 3. říjnem roku 1880 započala historie řemeslnické školy v městě Klatovy, která se postupně vyvíjela a kterou známe dodnes.

V prvním roce zde studovalo 32 tovaryšů a 71 učňů. Správcem školy byl jmenován okresní školní dozorce Jan Nešpor. Vyučovalo se čtení, psaní a počty. Na konci ročníku byla veřejná zkouška spolu s výstavou prací studentů.

Škola byla nejdříve umístěna v budově obecné a měšťanské školy, později se stěhovala do školní budovy při jezuitském kostele, kde byla umístěna i městská čítárna. Odsud se stěhovala do nově vystavěné budovy Dr. Aloise Rašína. Tyto místnosti byly v padesátých letech určeny studentům klatovské Škodovky a ostatních kovodělnických závodů. Pro výuku byly tedy vyčleněny prostory na ekonomické škole, učebny v závodě Šumavan, Kozak a v obcích Nýrsko a Švihov. V roce 1965 byla škola opět sjednocena a vystupovala pod názvem Učňovská škola, v dalších letech jako Střední odborné učiliště a od roku 1994 jako Integrovaná střední škola. Díky snaze učitelů o výstavbu vlastní budovy školy, byla pro výuku zřízena nová budova na Husově náměstí ve Voříškově ulici, kde se nachází i dnes.

Postupem let se rozrůstaly třídy, zvyšoval se počet studentů a také narůstal počet nových oborů. V roce 1914 byl otevřen obor pro kovodělníky a potravní živnosti. Vyučovány byly předměty: písemnosti, počty, fyzika a technologie a odborné rýsování a to v rozmezí 1- 3 hodin týdně.

V době první světové války počet zájemců o školu značně poklesl a bylo i zrušeno několik tříd. Po válce se ale stav zlepšil, byl navýšen počet vyučovacích hodin za týden a školu navštěvovali studenti z celkem 47 různých oborů. Struktura školy vypadala následovně:

- všeobecná škola
- odborná škola pro kovodělníky
- odborná škola pro potravní živnosti
- odborná škola pro stavební živnosti
- oděvní a obuvnická škola

V době mezi světovými válkami se měnila výuka vzhledem k počtu vyučovacích hodin za týden. Výuka probíhala pouze ve středu a sobotu dopoledne a v ostatní dny až odpoledne od 16:00 do 18:00 hodin. V rámci stěhování se do nové školní budovy se v září 1925 odpolední vyučování změnilo na celodenní. Dále bylo ze sedmiměsíčního tříletého studia převedeno na desetiměsíční dvouleté studium. Některým studentům z různých ročníků byla umožněna docházka do školy v různé dny, kdy se jim to hodilo. Bylo to uskutečněno na přání živnostenských kruhů. V roce 1930 přibyla škola pro lakýrníky a malíře. O tři roky později se rozrostla ještě o školu čišnickou, cukrářskou a kuchařskou, zednickou, holičskou a kadeřnickou.

Od roku 1939 se vyučovalo 48 různých oborů s celkovým počtem 684 studentů. Desetiměsíční studium bylo ukončené závěrečnou zkouškou. Důraz byl kladen nejen na teoretické znalosti, ale i na praktickou část studia. Struktura školy byla následující:

- živnostenská škola – pro koželuhy a brašnáře
- kovodělná škola – pro kováře, automechaniky, klempíře, instalatéry, zámečníky
- potravní škola – o živém těle, o potravinách, o mlynářství
- stavební a dřevo – truhláři, koláři
- oděvní a obuvní škola – krejčí
- lakýrnická a malířská – lakýrníci, malíři pokojů
- čišnická a cukrářská – cukráři, čišníci
- holičská a kadeřnická – vlásenkáři, kadeřníci, holiči
- zednická
- ženská živnostenská oděvní – dámské krejčové

Od doby druhé světové války až do padesátých let nebyly o škole nalezeny žádné záznamy. Poté byly zaznamenány pouze fakta o stěhování výuky [1], [2].

1.2. Současná situace na Integrované střední škole v Klatovech

V současnosti poskytuje střední škola studentům možnost vzdělání ve čtyřletých oborech, tříletých učňovských oborech, v nástavbovém studiu a také možnost externího studia.

Učební obory

Studium učebních oborů je organizováno jako tříleté. Střídá se týden teoretické výuky ve škole a týden odborného výcviku na jednotlivých pracovištích. Studium je ukončeno závěrečnou zkouškou a absolventi získají výuční list v příslušném oboru [3].

Strojní mechanik

Dřívější název tohoto oboru byl zámečnick. Studenti se učí ručně i strojově zhotovovat součásti strojů, zařízení a prvků konstrukcí podle technologické dokumentace, svařovat v ochranné atmosféře. Dále se vyznaží v montáži, údržbě a opravě strojů, strojník celků a zařízení.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 23 – 51 – H/ 01 Strojní mechanik.

Nástrojař

Studenti se naučí ručně zhotovovat, dohotovovat, sestavovat a opravovat řezné a tvářecí stroje, upínací, montážní, svařovací a kontrolní přípravky, speciální měřidla, formy pro zpracování tlakového lití kovů a kovových slévárenských modelů.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 23 – 52 – H/ 01 Nástrojař.

Obráběč kovů

Studenti se připravují na činnosti v různých technologiích strojního obrábění jako nastavení, obsluha a údržba základních druhů obráběcích strojů, obsluha a řízení procesu obrábění na obráběcích strojích s číslicovým řízením, kontrola a údržba pracovních nástrojů.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 23 – 56 – H/ 01
Obráběč kovů.

Mechanik opravář motorových vozidel

Studenti se učí opravovat silniční motorová vozidla a jejich funkční celky. Provádí demontáže, kontroly a opravy jednotlivých částí a jejich montáže. Používají a obsluhují diagnostická zařízení pro kontrolu technického stavu vozidel a jejich součástí.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 23 – 68 – H/ 01
Mechanik opravář motorových vozidel.

Krejčí

Studenti se učí průmyslovou i zakázkovou výrobu oděvů. Stříhání a komplexní zhotovování dámské a dívčí lehké a střední konfekce i prádla z různých textilií.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 31 – 58 – H/ 01
Krejčí.

Kuchař – číšník

Studenti se naučí disponovat kompetencemi pro činnosti v provozovnách veřejného stravování na úseku výroby a odbytu. Ovládají způsoby přípravy běžných pokrmů české i zahraniční kuchyně, zhotovují pokrmy teplé i studené kuchyně, moučníky, naučí se kontrolovat kvalitu provedené práce, pokrmy esteticky upravovat, servírovat a správně uchovávat. Dále se naučí základní pravidla a techniky obsluhy podle prostředí a charakteru společenské příležitosti, sestavování nabídkových listů služeb a výrobků a provedení účetnictví.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 65 – 51 – H/ 01
Kuchař - číšník.

Prodavač

Studenti se naučí samostatně a odpovědně pracovat ve všech typech provozních jednotek různých forem vlastnictví, na veletrzích a prodejních výstavách.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 65 – 51 – H/ 01
Prodavač.

Studijní obory

Studijní obory jsou organizovány formou denního studia po dobu čtyř let. Teoretické předměty jsou doplněny praxí na pracovištích školy. Studium je zakončeno maturitní zkouškou podle příslušné normy [3].

Oděvnictví

Studenti se připravují pro činnosti technických a technicko – ekonomických pracovníků ve výrobní, podnikatelské nebo obchodní praxi. Zaměření je zejména na oblast technologické přípravy výroby, konstrukčně modelářské činnosti a to v průmyslové i zakázkové výrobě oděvů a prádla.

Výuka probíhá podle ŠVP pro obor vzdělání 31 – 43 – M/ 01 Oděvnictví.

Gastronomie

Studenti si osvojují znalosti z oblasti techniky obsluhy a služeb, získávají základní znalosti z oblasti gastronomie, z ekonomických činností a právních norem. Studium představuje základ pro možné podnikatelské aktivity.

Výuka probíhá podle ŠVP, který vychází z RVP pro obor vzdělání 65 – 41 – L/ 01 Gastronomie.

Nástavbové studium

Nástavbové studium dvou nebo tříleté je určeno pro absolventy příslušných učebních oborů SOU. Je zakončeno maturitní zkouškou, kdy student získá úplné střední odborné vzdělání. Nástavbové studium je poskytováno v oborech: provozní technika, společné stravování, provoz obchodu, oděvnictví [3].

Externí studium

Externí studium je forma individuálního vzdělávacího studia, která je určena jak pro tříleté učební obory, tak pro obory ukončené maturitní zkouškou. Součástí studia je i

odborný výcvik, který musí studenti vykonávat na pracovištích školy. Studium je ukončeno závěrečnou zkouškou, případně maturitní zkouškou podle zvoleného oboru [3].

Kurzy

Škola pořádá každoročně zkoušky nahrazující odbornou způsobilost pro provozování živností, rekvalifikační kurzy a to zhruba šestkrát do roka. Také zprostředkovává kurzy pro studenty školy jako napří. barmanský kurz, kurz sváření a další [3].

2. Historie textilního průmyslu a odívání

Oděv byl nutný pro člověka již od nejstarší historie. Jeho prvotní a základní funkcí bylo ochránit tělo před povětrnostními vlivy a zahalit ty části těla, která jsou považována za tabu. Až v pozdějších letech se stával módní záležitostí charakteristickou pro jednotlivá historická období.

Ve všech dobách bylo oblečení projevem kultury národa, symbolem zařazení a postavení jednotlivce ve společnosti a celkové životní situace. Dále oblečení přispívalo k odlišení jednotlivých profesí. Inspirací pro vývoj oblékání byly různé společenské události, touhy po změně, dobové ideály krásy, zvyky a tradice, atd... Móda odrážela i situaci ve společnosti. Ve chvíli, kdy došlo ke změně postavení žen ve společnosti, docházelo k obrovskému vývoji ženského oblečení. Vždy byla ale móda záležitostí vyšší vrstvy společnosti. Velkým zvratem v této záležitosti byla průmyslová revoluce, která posunula oděv do kategorie spotřebního zboží. Již od 18. a 19. století docházelo k exportu textilního zboží po světě. Jednalo se o přírodní materiály jako vlna, len, bavlna. Také vstoupila do popředí hodnota preciznosti vypracování, kvalita materiálu po technické stránce, tedy jako nemačkavost, stálosti barev, snadnější údržba. Vývoj oděvního průmyslu ovlivnil rychlost proměn módy.

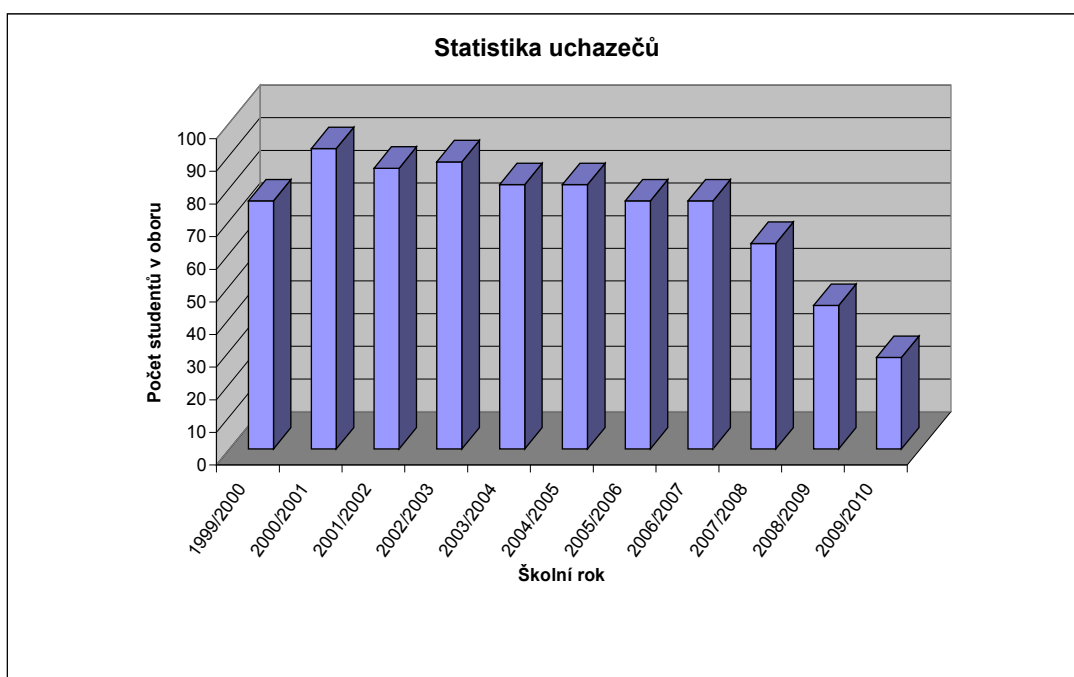
Z historického hlediska od poloviny 18. století byly zakládány v Čechách přádelnické domy, zřizovány manufaktury týkající se textilní a oděvní výroby, byly postupně zakládány plantáže na pěstování rostlin používaných k barvení sukna a hedvábí. Do Čech byly dováženy suroviny a odsud vyváženy hotové výrobky. V roce 1854 byl poprvé v české zemi použit šicí stroj, s čímž souviselo i o pět let později založení největšího konfekčního podniku z celé Evropy a to firmy M. & I. Mandl v Prostějově. Odsud se rozšiřovaly konfekční továrny od Moskvy a otevíraly se prodejny v Petrohradě, Kyjevě a jiných místech. Vysoká produktivita textilního zboží vedla i k otevírání oborů zaměřených na textil, oděvy a návrhářství na českých školách. Dalšími kroky v před v rozvoji textilního odvětví došlo v roce 1911, kdy byla otevřena provizorní expozice textilní výroby v pražském Technickém muzeu. Roku 1919 byla založena firma Lada zabývající se výrobou šicích strojů. O několik let později byla založena práce Komise pro bádání v textilním průmyslu a to při Masarykově akademii a poté na Textilním ústavu československém v Praze. S rozvojem textilního průmyslu souviselo i množství obdržovaných patentů. Dějiny Českého státu nesly podíl na vývoji

textilního průmyslu. Důsledkem mnichovské dohody došlo ke ztrátě 30 % území a také dvou pětin průmyslové kapacity včetně textilního průmyslu, který byl spolu se sklářstvím, výrobou papíru, těžby uhlí a sklářství zasažen nejvíce. Další pokles nastal za německé okupace. K velkým změnám došlo po druhé světové válce, kdy byly textilní podniky znárodněny. Celkem jich bylo v té době v Čechách 28. Také se v této době textilní průmysl více zaměřil na vývoj netkaných textilií, bytových textilií, technických textilií používaných i v textilním výtvarnictví. Restrukturalizace textilního průmyslu po roce 1989 znamenala pro firmy snížení objemu výroby, snížení počtu zaměstnanců a také ukončení činnosti mnoha textilních či oděvních výrobců.

Zlomovým rokem pro textilní průmysl byl rok 2005. Většina států byla do tohoto roku chráněna před vlivem Indie a Číny prostřednictvím dovozoých kvót. Textilní a oděvní výroba se začala přeorientoávat na výrobky s vysokou přidanou hodnotou, tedy k technických textiliím a textiliemi s unikátními vlastnostmi a funkcemi využívaných v mnoha odvětvích jako např. v potravinářské výrobě, ve stavebnictví, zemědělství, při výrobě hygienických pomůcek, v medicíně, elektronice a mnoha dalších. V oděvním průmyslu se začaly vyvíjet nové technologie na výrobu i zpracování nových materiálů využívaných zejména pro sportovní oblečení a vybavení. Tato situace přetrvává doposud [4], [5], [6].

3. Obor oděvnictví na ISS v Klatovech

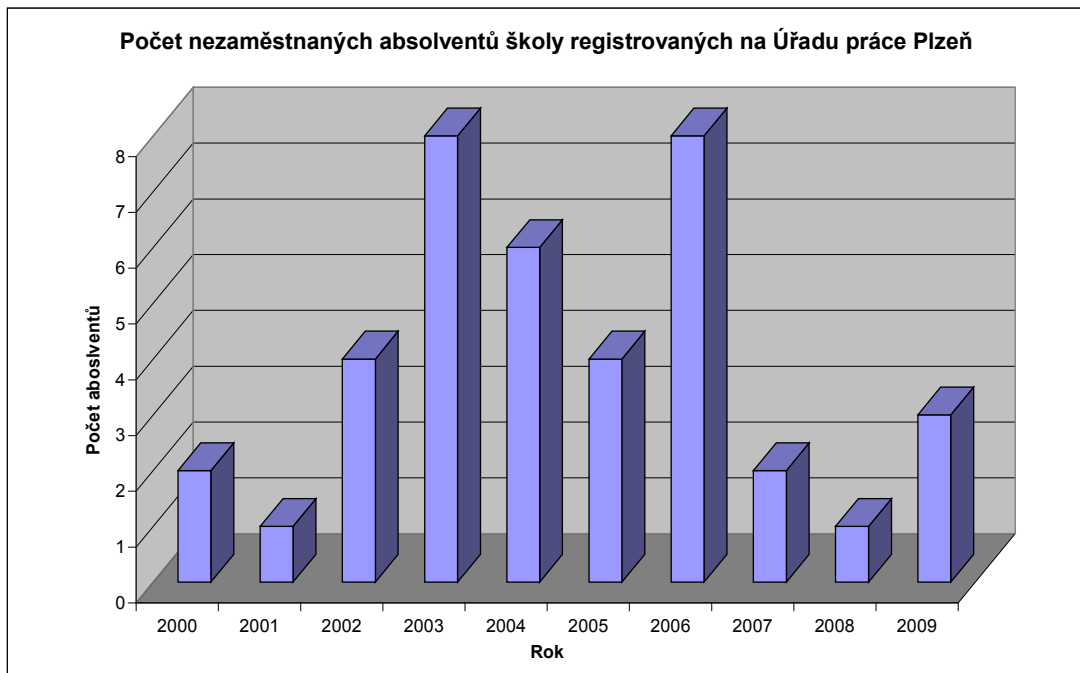
Obor zaměřený na zpracování textilu byl prvně otevřen v době první světové války. Zájem o tento obor byl od počátku ovlivňován politickou a sociální situací v zemi. Oděvnictví stejně jako všechna další odvětví se rozvíjelo postupně s příchodem nových systémů, počítačových simulací, vývojem nových materiálů, s čímž souvisí i nové technologie zpracování, nová konstrukční řešení atd. Znamenalo to řadu výhod a usnadnění, ale i naopak. Nahrazením automatů a poloautomatů za lidskou práci znamenalo také ztrátu pracovních příležitostí. Nenalezení pracovních možností je jedním z nejdůležitějších faktorů, které ovlivňovali zájem o studium. Graf č. 1 představuje průřez posledních deseti let, kde je vidět pokles zájmu o obor oděvnictví [2], [7].

Graf č. 1: Statistika uchazečů v oboru oděvnictví

Absolventi oboru oděvnictví nachází uplatnění na trhu práce především v podnicích a firmách zabývajících se výrobou oděvů. V dnešní době takovýchto podniků není příliš. Další možností je pokračování studiem na vysoké škole. I přesto, že nabídky pracovních pozic v textilních a oděvních podnicích nepřevyšují poptávku, sledovaná

nezaměstnanost absolventů tohoto oboru v plzeňském kraji je uspokojivá. Graf č. 2 poukazuje na statistiku absolventů registrovaných na Úřadu práce v Plzni a to vždy k 31. 12. příslušného roku [7].

Graf č. 2: Nezaměstnanost absolventů oboru oděvnictví

3.1. Rámcové vzdělávací programy

„Rámcové vzdělávací programy jsou státem vydané pedagogické (kurikulární) dokumenty, které vymezují závazné požadavky na vzdělání v jednotlivých stupních a oborech vzdělání, tzn. zejména výsledky vzdělání, kterých má žák v závěru studia dosáhnout, obsah vzdělání, základní podmínky realizace vzdělání a pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů.“ [8]

Národní ústav odborného vzdělávání připravuje vzdělávací programy pro všechny odborné školy. Cílem je zredukovat původních 800 oborů na 275 oborů pojatých z širšího hlediska. Pro každý obor vzniká samostatný rámcový vzdělávací program. Schvalování RVP probíhá v několika fázích. [9]

Struktura rámcových vzdělávacích programů vychází ze školského zákona a obsahuje 12 kapitol:

- charakteristika rámcových vzdělávacích programů středního odborného vzdělávání
- cíle středního odborného vzdělávání
- kompetence absolventa
- uplatnění absolventa
- organizace vzdělávání
- kurikulární rámce pro jednotlivé oblasti vzdělávání
- rámcové rozvržení obsahu vzdělávání
- průřezová témata
- zásady tvorby školního vzdělávacího programu
- základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu
- vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
- využití rámcových vzdělávacích programů ve vzdělávání dospělých

Podle rámcových vzdělávacích programů je cílem středního odborného vzdělání „připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa“ a je k tomu využita koncepce čtyř cílů vzdělání pro 21. století. Koncepce zahrnují [8]:

- učit se poznávat – tedy osvojovat si vědomosti, rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a dovednostmi a prohlubovat dosavadní poznatky v návaznosti na vzdělání

- učit se pracovat a jednat – schopnost spolupracovat v týmech, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, podněcovat tvořivé myšlení a logické uvažování k řešení problémů
- učit se být – projevovat se jako svobodná, zodpovědná osobnost, která dokáže uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- učit se žít společně – vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, najít své místo ve společnosti

3.1.1. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou významným článkem rámcových vzdělávacích programů. Jsou to cíle, nebo také lze říci životní dovednosti. Průběžně se rozvíjí ve všech předmětech [10]. Podle RVP klíčové kompetence zahrnují [8]:

- kompetence k učení – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání“
- kompetence k řešení problémů – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy“
- komunikativní kompetence – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích
- personální a sociální kompetence – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů“
- občanské kompetence a kulturní povědomí – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické

společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury“

- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím souvisejí potřebu celoživotního učení“
- matematické kompetence – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích“
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – „vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky IKT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi“

3.1.2. Odborné kompetence

Stejně jako klíčové kompetence jsou důležité i kompetence odborné. Jsou vypracovány pro každý obor samostatně. Tyto kompetence se vztahují k určité pracovní činnosti a určují tak zejména profil absolventa daného oboru vzdělání. Odborné kompetence zahrnují odborné vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty, které jsou důležité pro výkon daného povolání [10].

V případě oboru oděvnictví zahrnují [8]:

- zpracování konstrukční dokumentace pro výrobu oděvů
- zpracování technologické dokumentace pro výrobu oděvů
- odborné řízení výrobních procesů při individuální a průmyslové výrobě oděvů
- dbaní na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- usilování o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- jednání ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Na Integrované střední škole v Klatovech se vyučuje podle ŠVP sestavených v souladu s RVP pro většinu vzdělávacích oborů. Pro obor oděvnictví byl učební plán sestaven a schválen od 1.9. 2009 a bude se tedy podle něho vyučovat od září školního roku 2010/2011 [11].

3.2. Učební plány

Kurikulární reforma ve vzdělávání přinesla jednak změnu systému pro tvorbu školních vzdělávacích programů, ale také celkovou změnu vlastního procesu výuky tak, aby docházelo ke kvalitnímu vzdělání a připravenosti žáků na život. Pro školu to tedy znamenalo nejen změnu předmětů ve ŠVP, ale i změnu formy výuky. Celý vzdělávací proces byl rozčleněn do několika vzdělávacích oblastí a obsahových kruhů, podle nichž byly sestaveny vyučovací předměty. Obsahy vyučovacích předmětů jsou tak více propojeny mezi sebou. Organizace výuky byla transformována ve větší míře do skupinové výuky a podtržení individuálního přístupu. Studenti se podílejí na projektech, jsou vtahováni do výkladu učiva odbornými referáty, formou brainstormingu, praktickými cvičeními a dalšími prostředky [7], [12].

3.2.1. Porovnání učebního plánu vzdělávacího oboru oděvnictví před a po kurikulární reformě

Kurikulární reforma přinesla řadu změn v učebních plánech. Pro představu jsou zde uvedeny učební plány před reformou a po reformě. Vzhledem k RVP byly zařazeny do programu nové předměty, zanikly některé původní předměty, došlo ke změně názvů předmětů, počtu hodin připadajících na týden, a v neposlední řadě se změnil obsahy vyučovacích předmětů [11], [13].

Učební plán pro obor oděvnictví před kurikulární reformou je uveden v tabulce č. 1.

Učební plán pro obor oděvnictví po kurikulární reformě je uveden v tabulce č. 2.

Tab. č. 1: Učební plán pro obor oděvnictví před kurikulární reformou [13]

UČEBNÍ PLÁN				
Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Český jazyk a literatura	3	2	3	3
Dějepis	2	2	0	0
Občanská nauka	1	1	1	1
Německý jazyk	3	3	3	3
Anglický jazyk				
Tělesná výchova	2	2	2	2
Matematika	2	2	2	2
Fyzika	2	2	0	0
Chemie	2	1	0	0
Základy ekologie	1	0	0	0
IKT	1	1	1	1
Oděvní technologie	2	3	3	4
Konstrukce a modelování oděvů	2	2	3	3
Nauka o materiálu	3	2	0	0
Strojnictví	2	2	2	0
Ekonomika	0	0	2	3
Základy oděvního výtvarnictví	0	2	2	0
Organizace oděvní výroby	0	0	0	3
Praxe	4	4	6	7
Technika administrativy	0	2	0	0
Celkem	32	33	30	32

Tab. č. 2: Učební plán pro obor oděvnictví po kurikulární reformě [11]

UČEBNÍ PLÁN				
Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník
Český jazyk a literatura	3	2	3	3
Dějepis	2	2	0	0
Občanská nauka	1	1	1	1
Německý jazyk	3	3	3	3
Anglický jazyk				
Tělesná výchova	2	2	2	2
Matematika	2	2	2	2
Fyzika	2	0	0	0
Základy přírodních věd	2	2	0	0
IKT	1	1	1	1
Oděvní technologie	2	3	3	3
Konstrukce a modelování oděvů	2	2	3	3
Oděvní materiály	3	2	0	0
Oděvní stroje	2	2	2	0
Ekonomika	0	2	2	2
Základy podnikání	0	0	2	2
Základy oděvního výtvarnictví	0	2	2	0
Organizace oděvní výroby	0	0	0	3
Odborný výcvik	4	4	6	7
Administrativa	2	1	0	0
Celkem	33	33	32	32

3.3.Školní akce, skupinové práce, projekty

Škola se již dlouhou řadu let snaží zapojovat studenty do různých aktivit souvisejících s jejich studovaným oborem. A to jak v Čechách, tak i v zahraničí.

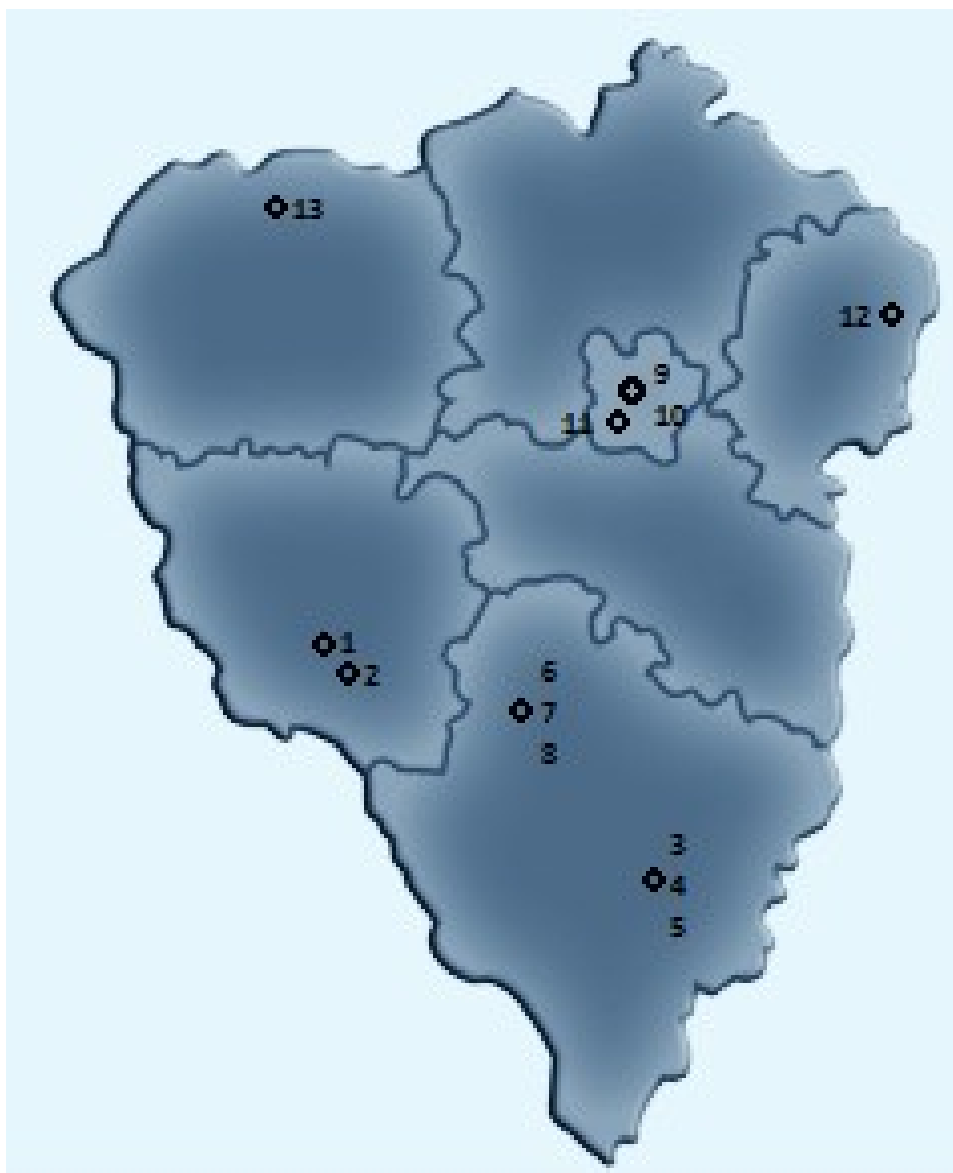
V případě vzdělávacího oboru oděvnictví studentky připravují módní přehlídky, kde vyzdvihují své dovednosti a nespoutanou fantazii. Vystoupením zpestřují programy různých společenských akcí jako plesů, otevírání nových podniků, slavností na hradech a zámcích, na Klatovském karafiátu a jiných. Dále jsou jejich díla vystavována. Pravidelně se účastní módních přehlídek, kde mezi sebou soutěží oděvní a návrhářské školy celé České republiky a někdy i Slovenska. Týká se to předvádění ucelených kolekcí nebo i samostatných modelů zhotovovaných v rámci celoročních projektů [7].

Studenti a studentky se účastní akcí:

- Mladý módní tvůrce – Jihlava
- Mladý návrhář
- Regionální soutěž Plzeň
- Špulka
- Prostějovská jehla
- a další....

4. Textilní a oděvní podniky v plzeňském kraji

Jak již bylo řečeno v kapitole 3 snížení pracovních pozic a zánik textilních a oděvních podniků měl velký význam pro nezájem o vzdělávací obor oděvnictví. V plzeňském kraji se prosperovala řada firem a podniků. V současné době stále přežívá jen malé množství z nich. Pro přehlednost jsou tyto podniky vyznačeny na mapě a podrobněji upřesněny níže. Mapa plzeňského kraje je uvedena na obrázku číslo 1 [14].

Obr. č.1: Mapa plzeňského kraje s vyznačenými podniky

Seznam podniků:

1. Damo, s.r.o.

Podnik se zabývá šitím dámských oděvů. Lokalita Domažlice.

2. Fiebig & Schillings, k.s.

Podnik se zabývá výrobou textilních výrobků. Lokalita Koloveč.

3. ELEPHANT COOP, s.r.o.

Podnik se zabývá návrhem, výrobou a zdobením oblečení a doplňků. Společnost obchoduje s metrovým textilem, přízí a galanterií. Lokalita Sušice.

4. Sport Schwarzkopf

Český výrobce, který vyrábí outdoorové sportovní oblečení a vybavení značky HIGH POINT. Vyrábí nepromokavé bundy a kalhoty, ponožky, košile, spací pytle do hor, na cestování, turistiku a outdoor. Lokalita Sušice.

5. 2P SERVIS, s.r.o.

Podnik se zabývá výrobou hotelového a bytového textilu, oděvů pro zdravotnictví, potravinářství a průmysl či zdravotní obuvi. Lokalita Sušice s pobočkou v Klatovech.

6. VKUS, výrobní oděvní družstvo

Podnik se zabývá výrobou lehké dámské konfekce, zástěr, spodního prádla a pracovních oděvů. Lokalita Klatovy.

7. Joss & Löwenstein, s.r.o.

Podnik se zabývá výrobou a prodejem pánských či firemních košil. Donedávna vystupoval pod názvem Joka. Lokalita Klatovy.

8. Klatex, s.r.o.

Podnik zpracovává prvotní i druhotné suroviny a vyrábí z nich vpichované a mykané netkané textilie určené pro čalouníky, stavebníky a automobilový průmysl, jako trávni rohože, čistící textilie a vlněné výrobky . Lokalita Klatovy.

9. EMBROTEX s.r.o.

Podnik zabývající se o výrobu reklamního oblečení vyšitého či potištěného firemními logy. Vlastní výrobu tvoří standardní kolekce pánských i dámských triček, mikin, fleecových výrobků a doplňků. Lokalita Plzeň – město.

10. FRANCOUZ, s.r.o.

Podnik zabývající se výrobou výstroje pracovníků městských policíí České republiky. Lokalita Plzeň – město.

11. M. A.H.SCH. Tex, s.r.o.

Podnik zabývající se výrobou netkaných textilií pro jednorázové použití zejména potahů do automobilů. Lokalita Plzeň – Litice.

12. FABIAN SPORT, s.r.o.

Podnik zabývající se výrobou cyklistického a outdoorového oblečení. Lokalita Zbiroh.

13. Planá – Tex, spol. s.r.o.

Podnik zabývající se výrobou pletených a háčkovaných výrobků. Lokalita Planá u Mariánských Lázní.

Praktická část

Praktická část této práce vychází z dotazníků určených absolventům oboru oděvnictví a z rozhovorů s jejich pedagogy. Průzkum přináší přehled především o příčinách zániku oboru oděvnictví, o názorech na kvalitu výuky a sestavení školních vzdělávacích programů, přehled o uplatnění absolventů v praxi, o zájmu o textilní obor a to z pohledu samotných absolventů školy. V závěru jsou pak porovnávány shody a odlišnosti názorů studentů absolvujících obor oděvnictví a jejich pedagogů.

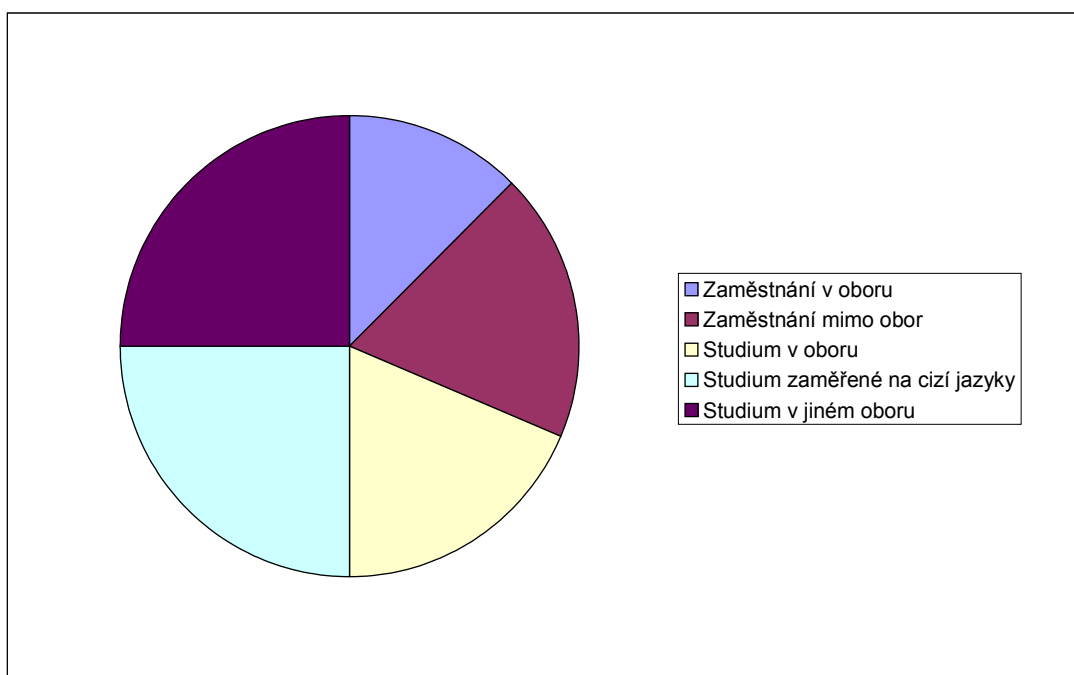
Pro tuto práci bylo získáno a zpracováno 22 dotazníků. Veškeré pojmy týkající se školních a rámcových vzdělávacích programů byly vysvětleny v poznámce a další nesrozumitelnosti objasněny prostřednictvím komunikačních technologií.

Celý dotazník byl rozdělen do 4 částí. První část dotazníku podává obecné informace o pohlaví respondenta, o roku ukončení studia na ISS a na závěr o jeho dalším rozhodnutí po ukončení studia. Na základě zvoleného zaměření jsou respondenti rozděleni na dvě skupinky. A to na skupinu pokračujících v dalším studiu, jimž je určena druhá část dotazníku a dále na skupinu pracujících, kteří přechází přímo k části třetí. V obou případech je cílem zjistit názor na obor oděvnictví, na úroveň vzdělání a na textilní průmysl všeobecně. Poslední část je opět pro všechny společná. Otázky jsou kladeny se zaměřením na vzdělávací obor, na jeho ŠVP a zejména na příčiny zániku tohoto oboru. Dotazník je uveden v bakalářské práci v příloze číslo 1.

5. Zpracování dotazníků

5.1. Obecná část dotazníku

V obecné části bylo cílem získat informace o dotazovaných jako například pohlaví, rok ukončení studia. Ve všech případech se jednalo o ženy. Rok, kdy ukončily studium maturitní zkouškou, se pohyboval v rozmezí 2003 až 2006. Následně po úspěšném ukončení středoškolského vzdělání nastoupilo několik z nich do zaměstnání a většina dotázaných podala přihlášku na VOŠ nebo na VŠ různého zaměření. Tato situace je znázorněna v grafu č. 3.

Graf č. 3: Poměrové zastoupení absolventů, kteří nastoupili do zaměstnání nebo šli dále studovat

5.2. Část dotazníku zaměřená na vztah absolventů k textilu

Jak již bylo dříve řečeno, respondenti byli na základě odpovědí třetí otázky rozděleni na skupinu těch, kteří po maturitní zkoušce nastoupili do zaměstnání a těch, kteří si podali žádosti k dalšímu studiu. Dle toho byly kladeny další otázky.

Studenti

Studenti, pokračující v oboru textilního zaměření se shodovali ve svých odpovědích. Daný obor je zajímavý, chtěli si v něm dále prohlubovat své znalosti a rozšířit obzor pracovních možností. Dle jejich názoru jim postačily znalosti ze střední školy pro přijetí na vysokou a nebo vyšší odbornou školu. Pouze v jednom případě uvedla absolventka, že měla nedostatečné znalosti v oblasti ekonomiky, což bylo způsobené výběrem oboru s hlubším zaměřením na tuto problematiku.

Větší počet studentů se zaměřil na jiný, netextilní obor dalšího vzdělávání. Často to bylo zaměření na cizí jazyky, případně sociálně zaměřené školy a jiné. Nejčastěji uvedenými důvody byla práce s lidmi, dětmi, pocit většího uplatnění se na trhu práce, zdokonalení se v cizích jazycích, což opět vede k nabídkám práce na dnešním trhu. V otázce dostatečných znalostí ze střední školy se všichni respondenti patřící do této skupiny shodli na názoru o nedostatečném vzdělání pro jimi vybraný nový obor. Tato situace je však pochopitelná a logická, proto nebude již dále komentována.

Zaměstnaní

Druhou skupinu zastupují absolventi, kteří po ukončení studia nastoupili do zaměstnání. V grafu číslo 3 je vidět poměr pracujících lidí v textilním průmyslu a v jiném odvětví. Nikdo z pracujících v textilním podniku se nesetkal s potížemi týkající se neznalostí svého oboru. Větší část absolventů však nastoupila mimo textilní obor. Nejčastěji uváděným důvodem bylo hledání práce v místě bydliště, případně ekonomická situace,

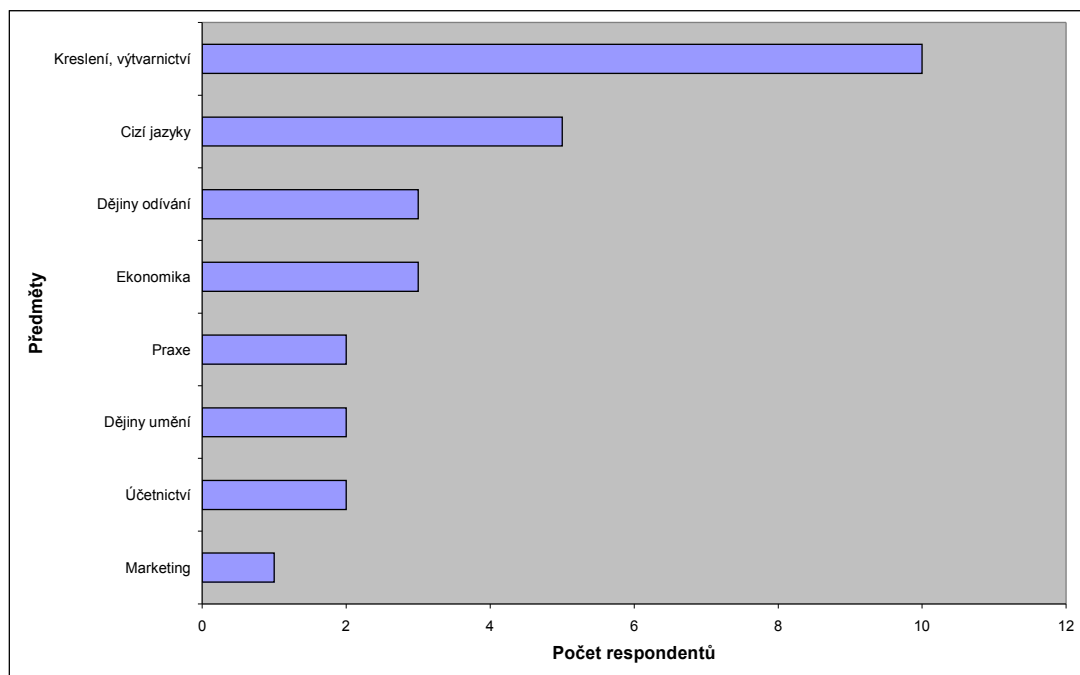
která přinutila k nástupu do jakéhokoliv zaměstnání. Vzhledem k chybějící kvalifikaci v daném oboru našli absolventi uplatnění na nižších pracovních pozicích.

Ze všech výše uvedených případů vyplývá, že byla studentům poskytnuta kvalitní výuka na ISS v Klatovech a nebyla důvodem k nenalezení zaměstnání nebo k nepřijetí na VŠ a VOŠ. Tyto neúspěchy a nedostatečné znalosti byly způsobeny na základě výběru jiného netextilního oboru.

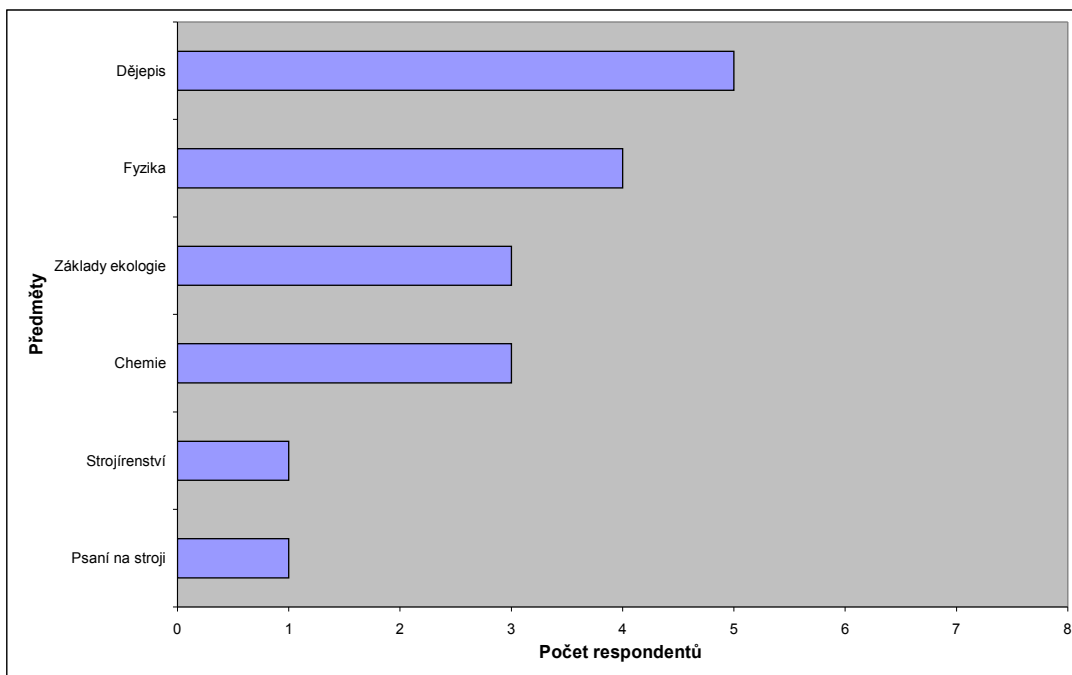
5.3. Část dotazníku zaměřená na vzdělávací obor oděvnictví

Cílem poslední části dotazníku bylo zjistit jaký názor mají absolventi na vzdělávání na ISS v Klatovech v případě oboru oděvnictví. Jelikož většina z nich v současné době chodí do zaměstnání, mohou objektivněji posoudit a shrnout celou etapu vzdělávání se na ISS.

Otázky byly nejprve zaměřeny na školní vzdělávací program. Objevila se řada předmětů, které by absolventi zpětně zařadili případně vyřadili ze školního vzdělávacího programu. Týkalo se to předmětů všeobecně vzdělávacích ale i odborných. V grafu číslo 4 jsou zaznamenány předměty, které by absolventi navrhovali zařadit do ŠVP a nebo rozšířili rozsah vyučovacích hodin. Graf číslo 5 podává přehled o předmětech, které by měli být naopak zrušeny, případně snížen rozsah vyučovacích hodin.

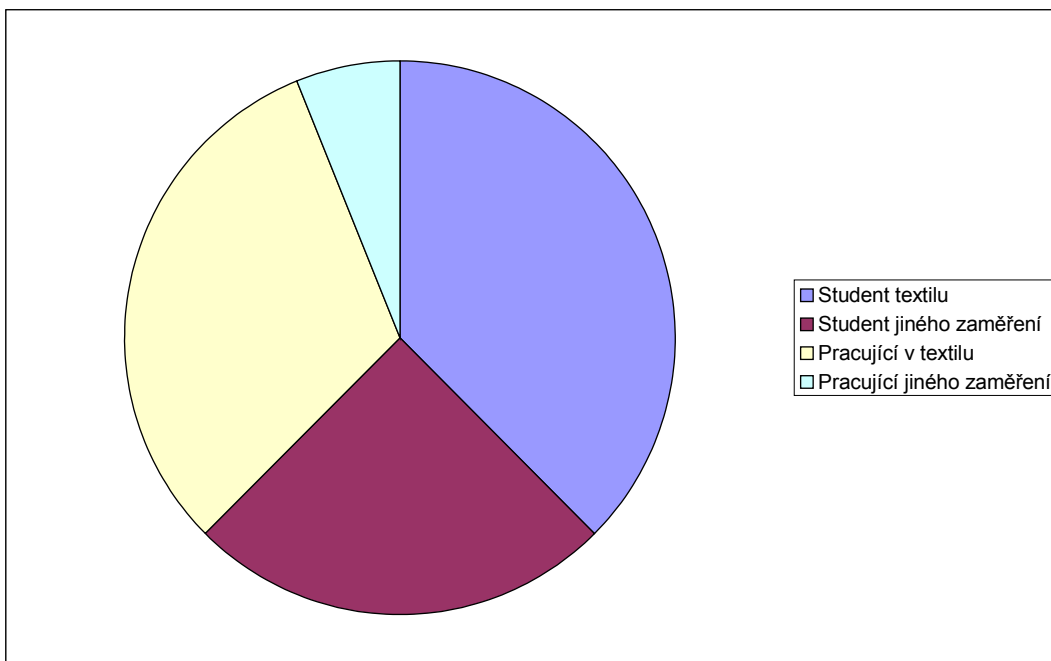

Graf č. 4: Žebříček navrhovaných předmětů, které by měly být zařazeny do ŠVP, případně přidán rozsah vyučovacích hodin těchto předmětů

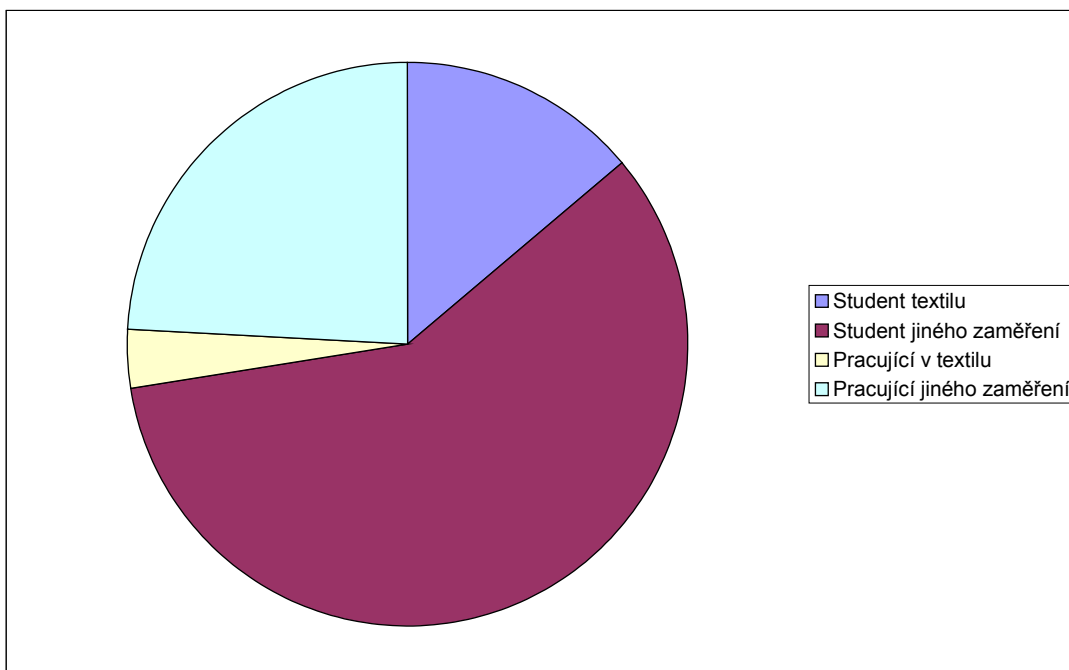

Graf č. 5: Žebříček navrhovaných předmětů, které by měly být vyřazeny ze ŠVP, případně ubrán rozsah vyučovacích hodin těchto předmětů

Z grafů je patrné, že absolventi označili více všeobecně vzdělávacích předmětů než odborných za nadbytečné. Zatímco nedostatečných bylo stejný počet v obou případech. V této situaci může být zajímavé položit si otázku, jaký vztah mají absolventi právě k dané kategorii předmětů. V grafu č. 6 je poukázán vztah studentů a pracujících k odborným předmětům. Analogicky k němu je poukázán vztah na odborné předměty v grafu č. 7.

Graf č. 6: Hodnocení odborných předmětů

Graf č. 7: Hodnocení všeobecně vzdělávacích předmětů

Grafy číslo 6 a 7 poukazují, jaká skupina respondentů se zaměřovala na danou kategorii předmětu. Vyplývá zde, že studenti i pracující v textilním průmyslu se orientovali více na předměty jim blízké a to tedy odborné předměty. Zatímco naopak ti, kteří pracují nebo studují v jiném oboru, soustředili větší pozornost na všeobecně vzdělávací předměty.

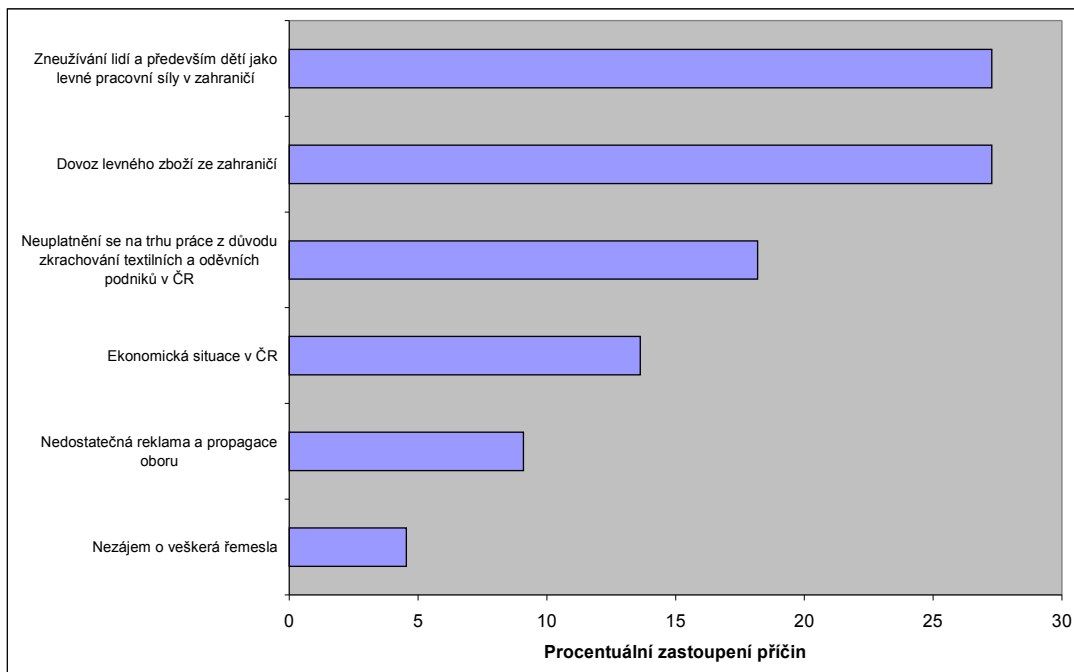
Další otázka byla položena volně, bez jakéhokoli limitování odpovědí. Dotaz byl položen takto: „Co byste ohodnotila kladně v případě Vašeho studijního programu?“ Překvapivě se respondenti velice často shodovali ve svých odpovědích. Podle toho byl sestaven žebříček od nejčastěji se vyskytujících odpovědí.

1. Profesionální práce pedagogů zejména přístup pedagogů odborných předmětů
2. Praktická výuka
3. Propojenost předmětů především s praktickou výukou
4. Účast na soutěžích a akcích pořádaných školou
5. Vhodně sestavené osnovy předmětů

Šestnáctá a sedmnáctá otázka byla zaměřena na ŠVP a RVP a jejich vliv na zánik oboru oděvnictví. I přesto, že v předchozích otázkách se studenti rozepisovali jaké předměty by změnili, jak by zlepšili školní vzdělávací program z důvodu většího uplatnění absolventů na trhu práce, reagovala převážná většina negativně na tyto otázky. Dle jejich názoru neměly ŠVP vliv na zánik oboru a ani zavedení RVP již dříve by neovlivnilo tento stav k lepšímu.

Cílem bakalářské práce bylo zjistit příčiny zániku oboru oděvnictví na ISS v Klatovech. Jaký byly hlavní příčiny zániku tohoto oboru podle respondentů je uvedeno v grafu č. 8. Nejčastěji uvedenou příčinou bylo zneužívání lidí v zahraničí jako levné pracovní síly a dovoz tohoto levného zboží do České republiky. S tímto problémem souvisí zánik textilních podniků a tedy neuplatnění se absolventů oboru vedoucí až k nezájmu o studium oboru oděvnictví. Jako další faktor byla uváděna nedostatečná reklama

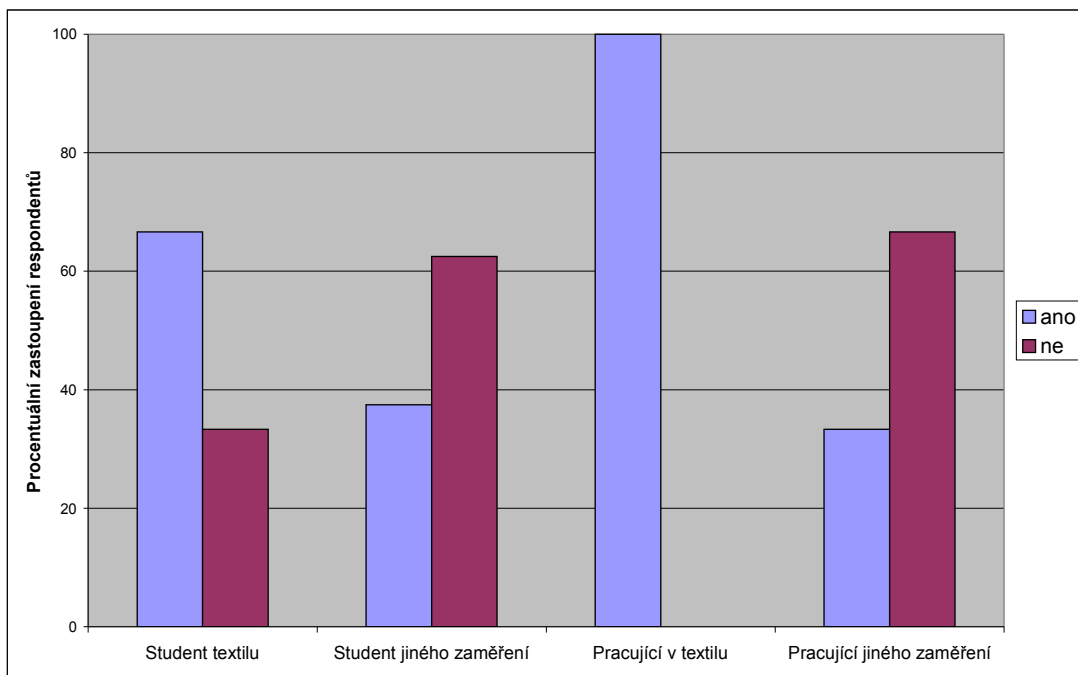
textilních oborů, jejich studijních programů a všeho co obor přináší. V neposlední řadě se několik respondentů zmínilo o nezájmu dnešních studentů k veškerým řemeslům všeobecně.

Graf č. 8: Procentuální zastoupení příčin zániku oboru oděvnictví na ISS v Klatovech

Příčin zániku oboru bylo dle předchozího grafu uvedeno několik. S tím souvisela i následující otázka a to jaký by volili absolventi postup na záchranu oboru oděvnictví. Odpovědi plynule navazovaly na předchozí vyjmenované příčiny. Tedy lepší propagace a reklama oboru, podpora českých podniků a značek, podpora zakázkové výroby a propojení praktické výuky studentů s textilními a oděvními podniky.

Na závěr byla absolventům položena otázka, zda by si obor oděvnictví vybrali znovu, když by měli nyní možnost rozhodnout se ještě jednou. Výsledek odpovědí je uveden v grafu č. 9. Ti, jež se po ukončení středního vzdělání zajímali o obor i nadále, ať už v rámci studia či zaměstnání, odpovídali převážně kladně. Zatímco netextilně zaměřeni jedinci by volili většinou zcela odlišný studijní obor.

Graf č. 9: Procentuální zastoupení respondentů, kteří by si opět vybrali vzdělávací obor oděvnictví jako svůj studijní obor

6. Názor pedagogů na výsledky dotazníků absolventů

V předchozí kapitole byly zpracovány odpovědi absolventů z dotazníků. Tyto výsledky byly poté předloženy pedagogům na ISS v Klatovech. Průzkum probíhal formou standardizovaného rozhovoru. Cílem bylo získat další pohled na situaci a porovnat tak odpovědi absolventů a jejich pedagogů.

Jako první byly hodnoceny školní vzdělávací programy, jimiž absolventi prošli. Hodnocení probíhalo podle grafu č. 4 a grafu č. 5, kde jdou znázorněny předměty, které by měly být zařazeny do ŠVP nebo naopak z nich měly být vyřazeny. Předmět kreslení, výtvarnictví, dějiny odívání a stejně tak dějiny umění chtěli absolventi zařadit z důvodu tvůrčího rozvoje a zájmu podle pedagogů. Vzhledem k nedostatku počtu hodin nemohly být tyto předměty zařazeny nebo rozšířeny o více hodin výuky. Ze stejného důvodu nebylo realizovatelné rozšířit výuku cizích jazyků. V tomto případě se však shodují na názoru, že je potřeba intenzivnější výuky cizích jazyků. Další předměty, které by absolventi uvítali v ŠVP byly ekonomicky zaměřené předměty. Dosud probíhala výuka ekonomiky a administrativy jen v rámci všeobecného vzdělání, jelikož obor oděvnictví byl zaměřen na technologii oděvů. V současné době jsou do vzdělávacího programu zařazeny více ekonomické předměty.

U předmětů, které by absolventi vyřadili ze vzdělávacího programu, se s názory pedagogů neshodují. Studenti si neuvědomují, že musí umět základy z všeobecně vzdělávacích předmětů a na nich teprve mohou stavět. Například dějepis, který by studenti vyřadili, je základem pro předmět dějiny odívání, který by chtěli navíc rozšířit. Vyřazení tohoto předmětu, stejně jako přírodovědných (fyzika, chemie...) odůvodňují pedagogové vzhledem ke způsobu výuky, přílišného kvanta údajů, které se žák musí naučit.

Otázky na ŠVP a RVP, zda by mohly mít vliv na ukončení oboru oděvnictví odpovídali shodně s respondenty. Vlivem RVP se učitele nyní snaží více poukázat na praktické využití předmětů a jejich propojenost. Například v hodinách cizích jazyků se studenti nejen učí základy daného jazyku, ale zaměřují se i na odborné texty. Dalším příkladem je výuka českého jazyka, kdy se píšou diktáty s odborným textem vzhledem ke studovanému oboru.

Graf č. 8 poukazuje na příčiny zániku oboru oděvnictví podle respondentů. Dle názorů pedagogů jsou jednotlivé příčiny mezi sebou propojeny a za celkovou problematikou stojí politická situace ve státě, automatizace a technický pokrok s ní související. Souhlasí s poslední příčinou a to nezájmem o veškerá řemesla. Řemesla nejsou dostatečně finančně ohodnocena, lidé nenachází uplatnění a stát tuto situaci stále více podporuje. Ve srovnání s dřívějšími lety byl stát samostatný a objevovali se zde v ČR všechny obory. Nyní není podpora malých podniků a zakázkových výrob.

Nedostatečná reklama a propagace oboru byla jednou z příčin, kde se názory opět rozcházejí. Dle pedagogů je děláno maximum pro propagaci školy.

Další příčinou je široká nabídka škol se stejně zaměřenými obory. Na tyto školy se hlásí vždy jen pár studentů. Výsledkem je neotevření oboru pro nedostatek žáků. Menší počet škol by znamenal sloučení studentů a tedy možnost takovýto obor otevřít. V tomto případě je však potřeba reforma ve školství.

7. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat obor oděvnictví na ISS v Klatovech, který právě v tomto roce 2010/ 2011 zaniká. Proč k tomuto stavu došlo, je předmětem mého šetření. Zvolila jsem si ho na základě mého vztahu k oděvnictví a textilu všeobecně. Nepříznivá situace v oblasti textilního průmyslu a její dopad na studijní obory mě jako absolventu znepokojují vzhledem k možnému neuplatnění se na trhu práce. Je tedy zajímavé prozkoumat možné příčiny zániku.

Tato práce nabízí možnost podívat se na tento problém z několika úhlů pohledu. Práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou. V teoretické části je představena škola a její obory od založení až po současnost. Dále poskytuje přehled o oboru oděvnictví, školních vzdělávacích programech tohoto oboru, jejich změnách vzhledem ke kurikulární reformě a školních aktivitách studentů.

Praktická část této práce vychází z dotazníků určených absolventům oboru oděvnictví na ISS v Klatovech a z rozhovorů s jejich pedagogy. Nejprve byla zpracována témata ŠVP. Respondenti navrhovali jaké předměty by do ŠVP zařadili a které by naopak zrušili. Absolventi oboru, kteří se po ukončení studia dále zaměřovali na textilní průmysl, ať už v dalším studiu nebo v zaměstnání směřovali své odpovědi na oblast odborných předmětů. A naopak ti, kteří zvolili odlišný obor, hodnotili spíše předměty všeobecně vzdělávací. Z hlediska pedagogů se v obou případech jedná o nedostatečné uvědomění si, co vše jsou základní znalosti, ze kterých se lze dále rozvíjet. Tato skutečnost, respektive správná analýza a syntéza přichází s věkem.

Hlavním cílem této práce bylo tedy zjistit příčiny zániku oboru oděvnictví. Podle průzkumu mezi absolventy byl příčinami dovoz textilu ze zahraničí, což mělo za následek krach textilních podniků v České republice, neuplatnění se absolventů na trhu práce, nezáměr o textilní a oděvní studijní obory, což vyústilo v zánik těchto oborů. Podle názoru pedagogů jsou tyto jednotlivé příčiny už důsledkem a hlavní příčinou je špatná politická situace ve státě. Nedochozí k dostatečnému podporování řemesel, pozornost je věnována spíše vyššímu vzdělávání a ekonomickému zaměření. S tímto tvrzením souhlasím i já. Politika státu zapříčinila komplikace v oblasti textilního a oděvního průmyslu, jejímž následkem byla krize textilních a oděvních podniků a následně uzavření studijních oborů se zaměřením na textilní a oděvní tvorbu.

Z celého průzkumu vyplynula skutečnost, že i přes nespokojenost se vzdělávacími programy, s tragickou situací textilního a oděvního průmyslu, by se řada

absolventů znovu přihlásila na obor oděvnictví. Tento fakt poukazuje na kvalitu vzdělávání na ISŠ.

8. Použitá literatura

- [1] Průchová, Eva: Vývoj českého školství v Klatovech od založení města do r. 1945, diplomová práce 1993
- [2] Proslov Mgr. Václava Terše k 35. výročí osvobození naší vlasti
- [3] <http://www.klatovy.cz/isskt/default.asp> [cit. 2010-10-2]
- [4] Zouharová, J.: Výroba oděvů I, TUL 2002
- [5] <http://lide.gymcheb.cz/~mapecho/historie.html> [cit. 2010-10-2]
- [6] Žižková, Lenka: Obzory českých textilií, komentář výstavy 16.1. 2007
- [7] Výroční zprávy ISS v Klatovech z roku 1999 – 2010
- [8] Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání 31-43-M/01 Oděvnictví včetně nástavbového studia (platností od 1. září 2009)
- [9] <http://www.nuov.cz/ramcove-vzdelavaci-programy> [cit. 2010-10-5]
- [10] poznámky z předmětu Didaktika
- [11] Učební plán oboru oděvnictví po kurikulární reformě
- [12] Petty, G.: Moderní vyučování, 5. vydání, Portál Praha 2008
- [13] Učební plán oboru oděvnictví před kurikulární reformou
- [14] <http://77.75.73.41/Velkoobchod-a-vyroba/Vyrobci-textilu-odevu-a-obuvi/reg/kraj-plzensky> [cit. 2010-10-5]

Seznam grafů

Graf č. 1: Statistika uchazečů v oboru oděvnictví

Graf č. 2: Nezaměstnanost absolventů oboru oděvnictví

Graf č. 3: Poměrové zastoupení absolventů, kteří nastoupili do zaměstnání nebo šli dále studovat

Graf č. 4: Žebříček navrhovaných předmětů, které by měly být zařazeny do ŠVP, případně přidán rozsah vyučovacích hodin těchto předmětů

Graf č. 5: Žebříček navrhovaných předmětů, které by měly být vyřazeny ze ŠVP, případně ubrán rozsah vyučovacích hodin těchto předmětů

Graf č. 6: Hodnocení odborných předmětů

Graf č. 7: Hodnocení všeobecně vzdělávacích předmětů

Graf č. 8: Procentuální zastoupení příčin zániku oboru oděvnictví na ISS v Klatovech

Graf č. 9: Procentuální zastoupení respondentů, kteří by si opět vybrali vzdělávací obor oděvnictví jako svůj studijní obor

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Mapa plzeňského kraje s vyznačenými podniky

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník – Ukončení oboru oděvnictví na ISS v Klatovech

Příloha č. 1

Dotazník – Ukončení oboru oděvnictví na ISS v Klatovech

Dobrý den, jsem studentkou TU Liberec a píšu bakalářskou práci, která se zabývá historií a profilem ISS v Klatovech. Chtěla bych Vás proto poprosit o vyplnění mého dotazníku, který se týká oboru oděvnictví a je určen absolventům tohoto oboru. Údaje budou použity pouze pro účely mé práce.

U otázek, kde je více možností, prosím tučně zvýrazněte Vaši odpověď (můžete více možností), případně doplňte vlastní.

Ve čtvrté části se setkáte s pojmy školní a rámcový vzdělávací program. Pro upřesnění: školní vzdělávací program, je takový program, který jste absolvoval(a) během studia. Rámcový vzdělávací program je program, ze kterého vychází tvorba školních vzdělávacích programů dnes. Je v nich kladen důraz na návaznost a propojenost předmětů, na kolektivní práce a individualitu studenta.

Část I

1. Pohlaví:

- a) muž
- b) žena

2. Rok maturitní zkoušky:

3. Po ukončení studia jste:

- a) podal(a) přihlášku ke studiu na VŠ nebo VOŠ
- b) hledal(a) nebo stále hledáte zaměstnání
- c) odjel(a) do ciziny
- d) jiné, dopište prosím:

V případě, že jste šel (šla) dále studovat, pokračujte vyplněním části II, v případě nástupu do zaměstnání tuto část nevyplňujte a přejděte na část III.

Část II

4. Nastoupila jste na VŠ nebo na VOŠ:

- a) textilního nebo oděvního zaměření
- b) jiného zaměření, doplňte jakého.....

5. Z jakého důvodu jste volila textilní/ netextilní studijní obor?

6. Postačili Vám k přijetí do dalšího studia znalosti ze střední školy?

- a) ano zcela postačily
- b) ne, z důvodu nedostatku odborných znalostí
- c) ne, z důvodu nedostatku všeobecných znalostí
- d) ne, z jiného důvodu, doplňte jakého.....

7. V současné době:

- a) studujete VŠ, nebo VOŠ
- b) studujete VŠ, nebo VOŠ a zároveň pracujete ve svém oboru
- c) pracujete v oboru, který jste vystudoval(a) na SOŠ
- d) pracujete v oboru, který jste nevystudoval(a) na SOŠ, ale na VŠ
- e) pracujete v oboru zcela odlišném od svých studií
- f) v současnosti nepracujete ani nestudujete
- g) studujete doktorské studium, doplňte jakého zaměření....

Část III

8. Po ukončení studia na ISŠ jste nastoupila do zaměstnání

- a) v oboru, který jste studovala na ISŠ
- b) v příbuzném oboru
- c) ve zcela odlišném oboru než jste studovala na ISŠ
doplňte v jakém.....

9. Do jaké pozice jste nastoupila?

10. Z jakého důvodu jste volila práci v tomto oboru?

11. Postačili Vám znalosti ze střední školy pro danou pozici?

- a) ano zcela postačily
- b) ne, chyběly odborné znalosti
- c) ne, chyběly všeobecné znalosti, všeobecný přehled
- d) ne, z jiných důvodů, prosím doplňte.....

12. V současné době:

- a) studujete VŠ, nebo VOŠ.
- b) studujete VŠ, nebo VOŠ a zároveň pracujete (nebo jste pracovala) ve svém oboru.
- c) pracujete v oboru, který jste vystudoval(a) na SOŠ.
- d) pracujete v oboru, který jste nevystudoval(a) na SOŠ, ale na VŠ.
- e) pracujete v oboru zcela odlišném od svých studií.
- f) v současnosti nepracujete ani nestudujete.
- g) studujete doktorské studium, doplňte jakého zaměření....

Část IV

Tato část se týká Vašeho názoru na střední školu a studijní program, který jste absolvoval(a), proto ji prosím vyplňte.

13. Co byste zpětně do Vašeho studijního programu zařadil(a) za všeobecné předměty a které naopak jste považovala za nadbytečné? Případně jaké jiné změny ve všeobecném vzdělání byste doporučila škole?

14. Co byste zpětně do Vašeho studijního programu zařadil(a) za odborné předměty a které naopak jste považovala za nadbytečné? Případně jaké jiné změny v odborném vzdělání a praktickém výcviku byste doporučila škole?

15. Co byste ohodnotila kladně v případě Vašeho studijního programu?

16. Měly podle Vás ŠVP (školní vzdělávací programy) nějaký vliv na zánik oboru oděvnictví?

a) ano, protože:

b) ne, protože:

17. Myslíte si, že zavedení RVP (rámcových vzdělávacích programů) o několik let dříve, by mohlo kladně ovlivnit situaci oboru oděvnictví?

a) ano, protože:

b) ne, protože:

18. Jaké jsou podle Vás hlavní příčiny zániků oboru oděvnictví?

19. Jaký postup byste navrhl(a) pro záchranu oboru oděvnictví?

20. Vybral(a) byste si znovu Váš studijní obor?

a) ano, protože:

b) ne, protože:

Závěrem bych Vám chtěla poděkovat za vyplnění tohoto dotazníku.